

Wychodzi codziennie w dwóch wydaniach: dla Lwowa o godz. 3. popołudniu, dla prowincji o godz. 8. wieczorem.

GAZETA NARODOWA

Przedpłatę i ogłoszenia przyjmują: We LWOWIE: Administracja „Gazety Narodowej” ul. Zyczakowska 1. 8, tudzież „Biuro Dzienników” ul. Karola Ludwika 1. 9.

Przegląd polityczny.

Lwów d. 22. maja.

Następca Maybacha, pruskiego ministra komunikacji ma zostać Thielena, obecny prezes dyrekcji kolei hanowerskich.

Kolej Karola Ludwika.

Lwów d. 22. maja.

Wobec zbliżającego się upaństwowienia starej linii kolei Karola Ludwika Kraków - Lwów i objęcia w zarząd państwowy innych linii, zamierzamy przedstawić w ogólnym zarysie stan faktyczny, stosunki ruchu i finansowe tej kolei, oraz warunki prawne, na których, wedle postanowień dokumentu koncesyjnego, objęcie kolei przez państwo może nastąpić.

Pogląd na dzisiejszy stan kolei ułatwia nam najnowsze sprawozdanie zarządu i zamknięcie rachunkowe za rok 1890.

Ogólna długość wszystkich linii kolei Karola Ludwika wynosiła z końcem roku 1890 848 kilometrów. Długość wszystkich linii galicyjskich będących w zarządzie państwa wraz z kilku liniami na Morawie, Śląsku i Bukowinie, wynosi 2310 kilometrów, w razie przyłączenia kolei Karola Ludwika do sieci państwowej galicyjskiej wynosiłaby więc sieć ogólna 3158 kilometrów.

W roku 1890 przebiegło przez linie tej kolei ogółem 27.112 pociągów, które razem przebyły drogę 3.789.587 kilometrów. Równocześnie przebiegło na całej t. zw. sieci galicyjskiej państwowej 108.122 pociągów, a zatem cztery razy tyle.

W roku 1890 przebiegło przez linie tej kolei ogółem 1.529.714 ton, o 194.652 ton więcej niż w roku 1889.

Ogólna ilość osób przewiezionych w roku 1890 na tej kolei wynosiła 1.435.937, przychód z ruchu osobowego 2.389.800 zł.

Obieg dóbr wynosił na kolei Karola Ludwika ogółem 1.529.714 ton, o 194.652 ton więcej niż w roku 1889.

W roku 1890 powiększył się na liniach kolei Karola Ludwika obieg towarów głównie w skutek większych transportów zboża, maki i drzewa.

W sprawozdaniu zarządu znajduje się też smutna dla leśnictwa naszego kraju wiadomość, że ciągle popyt zachodniej Europy za galicyjskimi programi dębowymi byłby umożliwił większy wzrost obiegu, gdyby w skutek ukonieczono wycięcia wielkich kompleksów lasowych.

Czysty przychód ruchu wszystkich linii wynosił 4.825.975 zł., z której sumy na linię Lwów-Kraków przypada 3.083.963 zł.

Czego naród wolny dokaze?

Lwów d. 22. maja.

Z okazji przypadającego dziś jubileuszu 25-letnich rządów króla Karola rumuńskiego, podnieśliśmy wczoraj niezmiernie postępy Rumunii na polu politycznym i militarnym.

Inna już rzecz sprawy kulturowe. Tu już musi naród do własnego sięgania wewnątrz, własne zakasać rękawy — szczęście Rumunów polegało tu na tem, że potrzebowali tylko brać wzory z zagranicy i że byli wolni.

A więc co działała Rumunia za rządów Karola I. ku gospodarstwu podźwignieniu kraju? W dzisiejszej erze chodzi najpierw o komunikację. Gdy Karol I. objął rząd, była dopiero gotowa mała kolej Dżurdzewo-Bukareszt.

Z budowano też przed Karolem I. wiele mostów, ale tak mało, że się uwało powodzi górskich opierać nie zdołały. Ale i to się zmieniło. Miękką grunt ziemi rumuńskiej i brak materjału kamiennego sprawa, że trudno tam o budowę gościńców.

Wszystkie niemal pożyczki są w stałych terminach najdalej do r. 1968 umarzalne. Procent od obligacji publicznych spadał z 7 1/2, powoli na 6, 5 i 4. bądź pierwotnie, bądź przez konwersję.

terjału kamiennego sprawa, że trudno tam o budowę gościńców. Obecnie posiada jednak Rumunia około 10.000 kilometrów dróg publicznych i gminnych i mosty porządne.

Z inkamowaniem wszystkich kolei żelaznych zaprowadziła Rumunia własny zupełnie zarząd poczt, dawniej przez Austrię sprawowany.

Wpływ króla jako wzorowego gospodarza w dobrach swoich, oddział na wielkich posiadaczy ziemi, którzy coraz więcej zaprowadzają gospodarkę postępową.

Ogromne zaszczyły reformy na polu finansów i kredytu kraju. Zamknięcie rachunkowe z 31. marca 1889 okazało, że w przeciągu 20 lat dochody państwowe podniosły się z 75 mil. fr. na 161.800.000 fr., z równowagą w budżecie.

Najwymowniej świadczy o podniesieniu się kredytu fakt, że stopa procentowa wewnątrz kraju w przeciągu lat 20 z 10 do 12 pr. przeciętnie — pomijamy procenta lichwiarskie — spadła na 5 pr.

Z rozwojem bogactw gleby rozwijają się miasta rumuńskie. Stolica państwa, Bukareszt, liczy 221.000 mieszkańców, i dzięki niezliczonym swoim kopułom metalowym ma jeszcze coś orjentownego ale zresztą w budowie pałaców, domów, bulwarów, w bruku i oświetleniu wstąpiła do rzędu wielkich miast europejskich.

Król Karol dał dobry przykład wspaniałą budową swego pałacu letniego, Peleş, koło klasztoru Sinaia w Karpatach, i już tam mnóstwo powstało wил bojarskich. Klasycznie piękna bizantyjska katedra w Kurtea Argisz, zajmująca świetne miejsce w dziejach architektury, została odpowiednio zrehabilitowana.

Literatura rumuńska i dziennikarstwo, za ledwo poczęte, już wysokiego doszły stopnia, co przeważnie jest dziełem nieograniczonej prawie wolności słowa i pisma. Etał oświaty zajmują

w budziecie rumuńskim sumy stosunkowo znaczniejsze niż w innych państwach. Wszczętnica świetnie się rozwija. Król kazał w dobrach erarjalnych urządzić własnym kosztem wzorowo prowadzone szkoły ludowe.

Ogromny wpływ na polu literatury i sztuki wywiera królowa, z domu księżniczka Wied, kuzynka królowej szwedzkiej i w. ks. luksemburskiego. Sama poetka (na polu liryki i dramatu) i artystka, gromadzi około siebie literatów i muzyków z kraju i zagranicy.

Królestwo mieli tylko jedno dziecko — córeczkę, która ich wczesnie odumarała. Sprawa dynastyczna ułożona została uchwałami parlamentu z r. 1888 i 1889, tudzież dekretem królewskim z 4. kwietnia r. z., przez obwołanie ks. Ferdynanda, drugiego syna ks. Leopolda Hohenzollerna, następcą tronu.

Stosunki z wielkimi państwami trzech cesarstw, wzajemne spotkania, wizyty i rewizyty we Wiedniu, Berlinie, Krymie, Peleşu, Bukareszcie itp., przyjacielskie jego stosunki z resztą dynastji wiele się przyczyniły do wytworzenia młodego państwa pozycji politycznej i znaczenia dyplomatycznego w Europie.

Z sąsiednimi państwami słowiańskimi, Bułgarią i Serbią, pozostaje Rumunia w przyjacielskiej zgodzie, jakkolwiek do formalnego sojuszu nie doszło.

Głównem obecnie zadaniem Rumunii jest podniesienie stanu włościńskiego, pomiędzy którym intriga rosyjska głęboko sięgnęła swoje zapuściska. Jej też przeważnie sprawką były domowe bunty chłopskie.

Po wielu, wielu wiekach niewoli Rumunia doczekała się wolności, niepodległości — i oto czego już w krótkim czasie, wychyliwszy się co dopiero z barbarzyństwa, dokazała! Oczegoby to dokazała wolność, niepodległość gdzieindziej, gdzie cywilizacja od tysiąca lat ma stałą swoją siedzibę!

Kwestje wielkiego Wiednia.

Wiedeń d. 21. maja.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów przyjęto w drugim i trzecim czytaniu przedłożenie ministra skarbu, dotyczące sprzedania dziesięciu koszar i placów ćwiczeń wojskowych, położonych w obrębie miasta Wiednia.

Czakvar.

Nowela przez Wincentego hr. Kosia.

(Ciąg dalszy).

— Bardzo proszę! — zawołała Irma — nie wchodź pan na drogę, którą dotąd nie szedłeś... gotowem Szevóniemu powiedzieć...

— Jeśli jednak ona sama z tobą o mnie zaczęła?... — Ona! — To dobrze... Ja już postanowiłem zdać się na los szczęścia.

— Owszem — podchwycił — opowiem pani wszystko, co tylko o niej wiem i słyszałem. — Dobrze! To będzie bardzo zabawne.

— Owszem — podchwycił — opowiem pani wszystko, co tylko o niej wiem i słyszałem. — Dobrze! To będzie bardzo zabawne.

— Owszem — podchwycił — opowiem pani wszystko, co tylko o niej wiem i słyszałem. — Dobrze! To będzie bardzo zabawne.

